

บทที่ 1

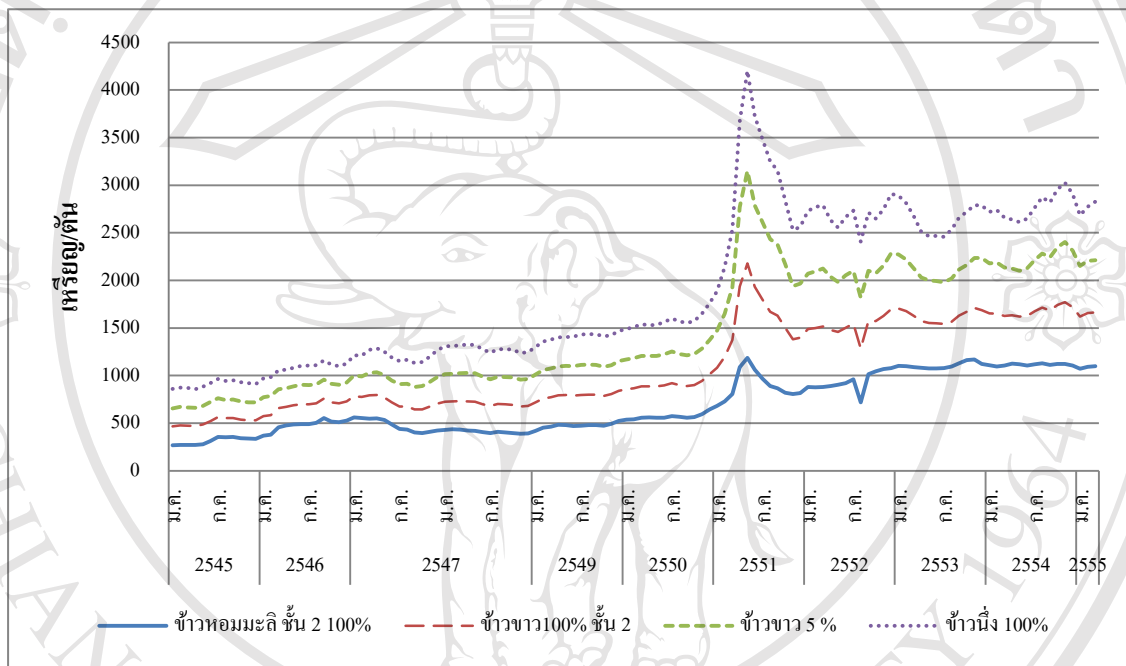
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ข้าวเป็นพืชอาหารหลักของคนในหลายภูมิภาคของโลกเฉพาะอย่างยิ่งในทวีปเอเชีย และข้าวมีบทบาทต่อการดำรงชีพ เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศในภูมิภาคเอเชียมาช้านาน อีกทั้งข้าวยังจัดเป็นสินค้าที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในหลายๆ ประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความมั่นคงทางด้านอาหาร รวมทั้งยังเป็นสินค้าที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง ข้าวไม่เพียงสร้างรายได้มหาศาลให้แก่คนในชาติ ข้าวยังได้หลอมรวมกับวัฒนธรรมการดำรงชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี การกินอยู่ ความเชื่อของมนุษย์ ในประเทศไทยข้าวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทยและเป็นอาหารหลักที่สำคัญที่สุด คนไทยบริโภคข้าวเป็นอาหารหลักในชีวิตประจำวันจนกลายเป็นวิถีชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน และข้าวยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญมากที่สุดของไทย เพราะนอกจากจะใช้บริโภคภายในประเทศแล้วข้าวยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้จากการส่งออกเป็นอันดับ 2 ของมูลค่าส่งออกของสินค้าเกษตรกรรมในปัจจุบัน ข้าวไทยเป็นข้าวคุณภาพดี มีกลิ่นหอมตามธรรมชาติรสชาติอร่อยเป็นที่รู้จัก และนิยมบริโภคอย่างแพร่หลายทั่วโลก ซึ่งประเทศไทยผลิตข้าวเป็นอันดับที่ 6 ของโลก รองจากประเทศจีน อินเดีย อินโดนีเซีย บังกลาเทศ และเวียดนาม ประเทศไทยมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวในปี 61.850 ล้านไร่ ได้ผลผลิตรวม 35.583 ล้านตันข้าวเปลือก และยังเป็นผู้ส่งออกข้าวมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก ในปี 2554 ไทยมีการส่งออกข้าว 10.550 ล้านตันข้าวสาร ในขณะที่เวียดนามและสหรัฐอเมริกาส่งออกเท่ากับ 7.000 และ 3.250 ล้านตันข้าวสารตามลำดับ ปัจจุบันประเทศไทยมีการส่งออกข้าวไปประเทศต่างๆ ทั่วโลกมากกว่า 160 ประเทศ โดยประเทศคู่แข่งที่สำคัญ คือ ประเทศเวียดนาม อินเดีย ปากีสถาน พม่า และสหรัฐอเมริกา สำหรับตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญของไทย คือ ประเทศแถบเอเชียและตะวันออกกลาง (ตลาดซื้อขายล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, 2553)

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาราคาข้าวมีความผันผวนอย่างมาก โดยเฉพาะในปี 2551 ซึ่งราคาข้าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2550 และราคาสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในต้นปี 2551 และกลับลดลงอย่างรวดเร็วในปลายปี 2551 ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้ราคาส่งออกและราคาข้าวในประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วคือ ประเทศผู้ผลิตข้าวที่สำคัญโดยเฉพาะเวียดนามและอินเดียประสบปัญหาภัยธรรมชาติทำให้ปริมาณผลผลิตข้าวลดลงซึ่งเป็นผลทำให้ราคาข้าวสูงขึ้น พิจารณาได้จาก

รูปที่ 1.1 ราคาข้าวในประเทศไทยมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากอุปทานข้าวลดลง ซึ่งเป็นผลกระทบจากอุทกภัยและโครงการรับจำนำข้าวที่กำหนดราคารับจำนำข้าวสูง ทำให้ราคาข้าวในประเทศไทยสูงขึ้นมีผลกระทบต่อการแข่งขันของไทยในการส่งออกข้าวไปยังตลาดโลก เนื่องจากราคาข้าวในประเทศทำให้ราคาส่งออกปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2555 : ระบบแสดงข้อมูลด้านสถิติ)

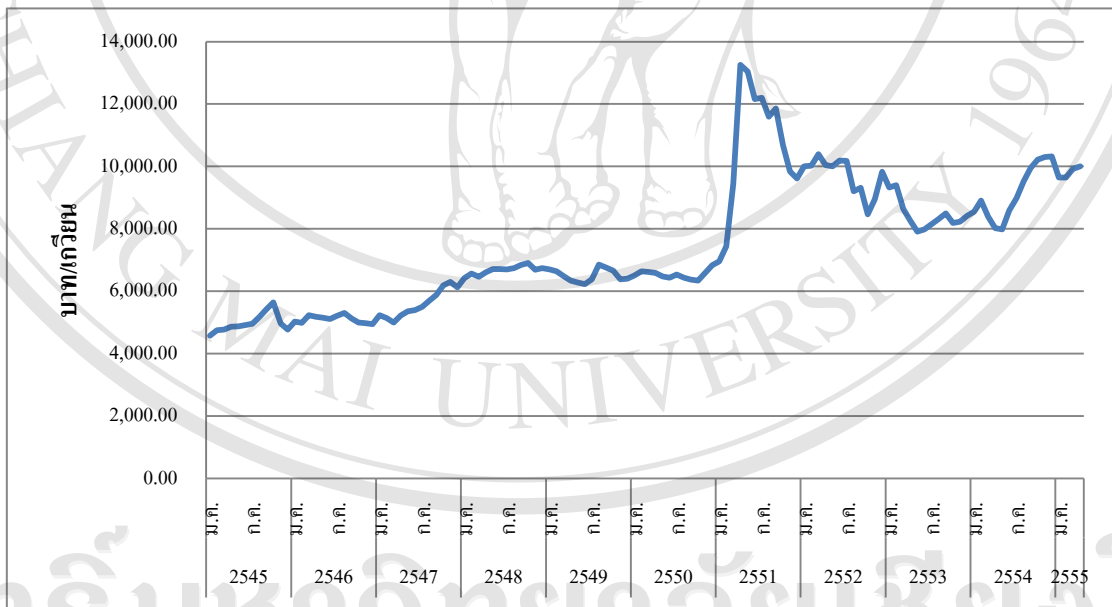

รูปที่ 1.1 ราคาส่งออกข้าวสารไทย

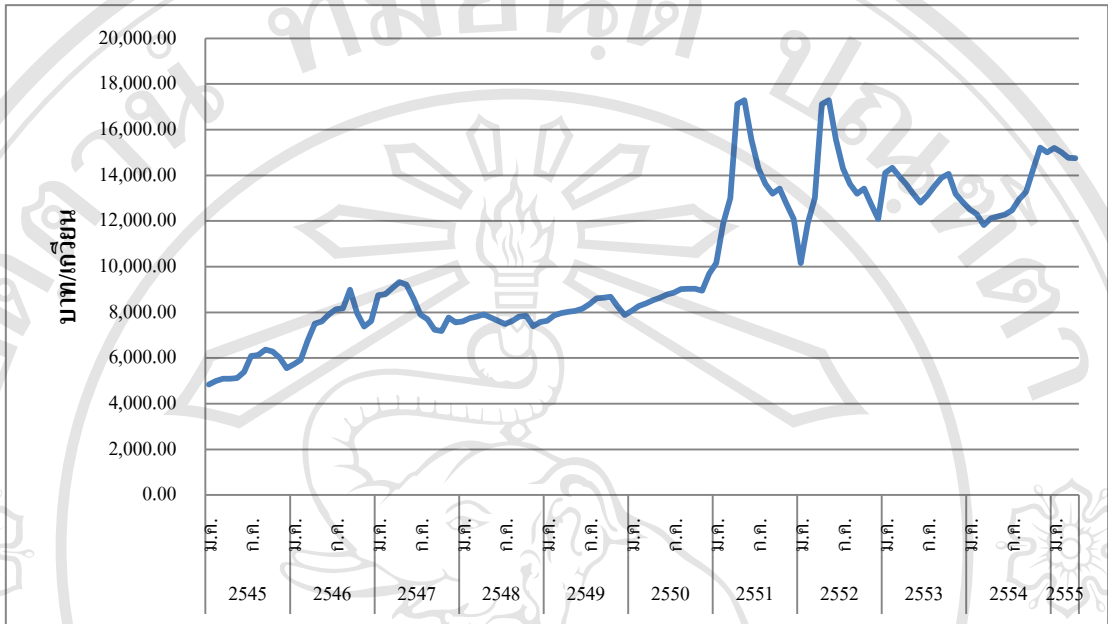
หากพิจารณาจากราคาข้าวเจ้าในปี ข้าวหอมมะลิ และข้าวเหนียว พบว่าราคาข้าวทั้ง 3 ชนิดมีความผันผวนมากเช่นกัน พิจารณารูปที่ 1.2 ราคาข้าวเจ้าในปี 2551 มีราคาเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับราคาข้าวส่งออกของไทย ซึ่งในรูปที่ 1.3 ราคาข้าวหอมมะลิก็มีความผันผวนเช่นกัน โดยราคาเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในต้นปี 2551 จากนั้นกลับลดลงอย่างรวดเร็วในปลายปี และกลับมาเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2552 เป็นผลมาจากความต้องการข้าวในต่างประเทศเพิ่มขึ้น เพราะมีหลายประเทศประสบภัยธรรมชาติอย่างเช่น อินเดียและฟิลิปปินส์ เช่นเดียวกับราคาข้าวเหนียวในรูปที่ 1.4 ที่มีความผันผวนของราคาเรื่อยมา ซึ่งราคาข้าวเหนียวมีราคาสูงสุดในปลายปี 2553 เนื่องมาจากประเทศอินเดียเจอกับแล้ง รวมถึงประเทศเวียดนามที่หมดฤดูการเก็บเกี่ยว ซึ่งอยู่ระหว่างปลูกข้าวรอบใหม่ทำให้มีปริมาณข้าวมีจำกัดในการส่งออก ขณะเดียวกันผู้นำเข้าข้าวหลายประเทศ เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มีความต้องการนำเข้าข้าวที่สูงขึ้น ส่งผลให้ในระหว่างนั้นเหลือ

เพียงไทยที่มีข้าวเหนียวส่งออกเพียงรายเดียว เป็นเหตุให้ราคาข้าวเหนียวจึงปรับตัวสูงขึ้น (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2555 : ระบบแสดงข้อมูลด้านสถิติ)

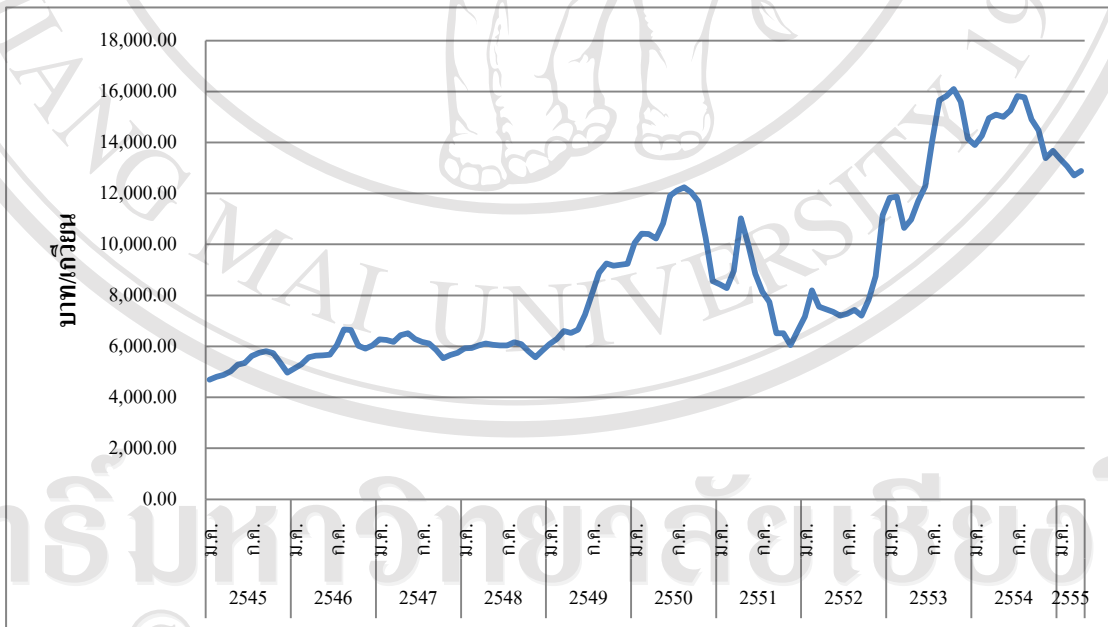
การที่ราคาข้าวมีความผันผวนมากส่งผลกระทบต่อในหลายด้านทั้งต่อบุคคลและกลุ่มบุคคลต่างๆ ในสังคม ได้แก่ ผู้บริโภค เกษตรกร ผู้แปรรูป โรงสี ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า และอุตสาหกรรมที่ใช้ข้าวเป็นวัตถุดิบในการผลิต เป็นต้น ซึ่งความผันผวนส่งผลกระทบของ อาทิเช่น หากราคาข้าวมีความผันผวนมากจะส่งผลให้โรงสี ผู้แปรรูป หรืออุตสาหกรรมที่ใช้ข้าวเป็นวัตถุดิบในการผลิต ไม่ทราบต้นทุนที่แน่นอนทำให้ต้องปรับซื้อข้าวในช่วงเวลานั้น เมื่อโรงสี ผู้แปรรูป หรืออุตสาหกรรมที่ใช้ข้าวเป็นวัตถุดิบในการผลิตต้องปรับซื้อข้าวทำให้ไม่เกิดการผลิต ปริมาณข้าวในตลาดจึงลดลงส่งผลให้ราคาข้าวเพิ่มสูงขึ้นในที่สุด ในด้านผู้นำเข้าและผู้ส่งออกหากราคาข้าวมีความผันผวนมากส่งผลให้ผู้นำเข้าไม่กล้านำเข้าข้าวจากประเทศไทยจะหันไปนำเข้าข้าวจากประเทศอื่นแทนทำให้ประเทศไทยเสียรายได้ และผู้ส่งออกก็จะไม่กล้ารับคำสั่งซื้อหลายๆ เพราะอาจทำให้เกิดการขาดทุนจากการสั่งซื้อซึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดความผันผวน ได้แก่ สภาพอากาศที่แปรปรวน ราคาข้าวในตลาดโลก ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด และปริมาณความต้องการในแต่ละช่วงเวลา

รูปที่ 1.2 ราคาข้าวเจ้าในปี ชนิด 5 %

รูปที่ 1.3 ราคาข้าวเจ้าหน้าปีพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 ชนิด 100 %

รูปที่ 1.4 ราคาข้าวเหนียวหน้าปี

การซื้อขายข้าวในประเทศไทยในปัจจุบันมีอยู่ 2 แบบ คือ การซื้อขายข้าวในตลาดซื้อขายทันที (Spot Market) คือ การส่งมอบสินค้าหรือการชำระราคาทันทีหลังจากผู้ซื้อหรือผู้ขายตกลงราคากันได้เป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่าย และการซื้อขายข้าวในตลาดล่วงหน้า (Futures Market) คือ การทำสัญญาซื้อขายที่ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายมาตกลงกันในวันที่ทำสัญญาว่าในอนาคตจะซื้อหรือขายสินค้าในราคาเท่าไร ซึ่งจะยังไม่มีการชำระราคาหรือส่งมอบสินค้ากัน แต่จะมีการชำระราคากันและส่งมอบสิ่งของที่ซื้อขายในอนาคตตามข้อตกลงที่ทำไว้ก่อนหน้า ในที่นี้จะกล่าวถึงตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (AFET) ซึ่งผู้ที่จะเข้ามาขายล่วงหน้าใน AFET จึงยังไม่จำเป็นต้องมีสินค้าอยู่ในมือ ในทางกลับกันผู้ซื้อเองก็ยังไม่ต้องรับมอบสินค้าในทันที และเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามเงื่อนไขในข้อตกลง จึงกำหนดให้ผู้ซื้อและผู้ขายต้องวางเงินประกัน (Margin) ไว้ส่วนหนึ่ง โดยที่ราคาในตลาดซื้อขายทันทีและราคาซื้อขายล่วงหน้าใน AFET จะมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากสินค้าอ้างอิงสำหรับการซื้อขายล่วงหน้าและสินค้าในตลาดซื้อขายทันทีเป็นสินค้าเดียวกัน ทั้งนี้ราคาในตลาดซื้อขายล่วงหน้ายังถูกนำมาอ้างอิงสำหรับราคาที่ตกลงซื้อขายกันในตลาดซื้อขายทันทีแล้ว ราคาในตลาดล่วงหน้าของข้าว ณ วันนี้ จะเท่ากับการคาดหมายราคาซื้อขายทันทีของข้าวที่มีการซื้อขายในอนาคต โดยที่ราคาล่วงหน้าจะสะท้อนถึงการคาดคะเนถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งอาจมีทั้งปัจจัยบวกและลบ เช่น ระยะเวลาในการจัดเก็บสินค้า ฤดูกาล แนวโน้มความต้องการหรือการขาดแคลนสินค้า ณ เวลานั้นๆ เป็นต้น แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการสะท้อนราคาของราคาในตลาดล่วงหน้า และเมื่อเดือนส่งมอบมาถึงราคาสินค้าที่เกิดขึ้นในตลาดซื้อขายทันทีอาจเปลี่ยนแปลงไปจากราคาเดิมที่มีการซื้อขายกันล่วงหน้าเพราะอุปสงค์และอุปทานอาจเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งโดยทั่วไปแล้วราคาล่วงหน้ามักจะสูงกว่าราคาซื้อขายทันที เว้นแต่ในบางกรณี เช่น มีการขาดแคลนสินค้าในขณะนั้นราคาซื้อขายในตลาดซื้อขายทันทีก็อาจจะสูงกว่าราคาซื้อขายในตลาดล่วงหน้าได้ ซึ่งการคาดการณ์ราคาข้าวในตลาดซื้อขายล่วงหน้าในอนาคตทำให้เห็นแนวโน้มราคาในตลาดซื้อขายทันทีของข้าวในอนาคต ขณะที่ราคาในตลาดซื้อขายทันทีอาจสะท้อนผลกระทบทางด้าน การเปลี่ยนแปลงของราคาที่เกิดขึ้นดังกล่าวแต่จะใช้เวลานานกว่าการเปลี่ยนแปลงของราคาในตลาดซื้อขายล่วงหน้า (ศูนย์พัฒนาความรู้การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า, 2552)

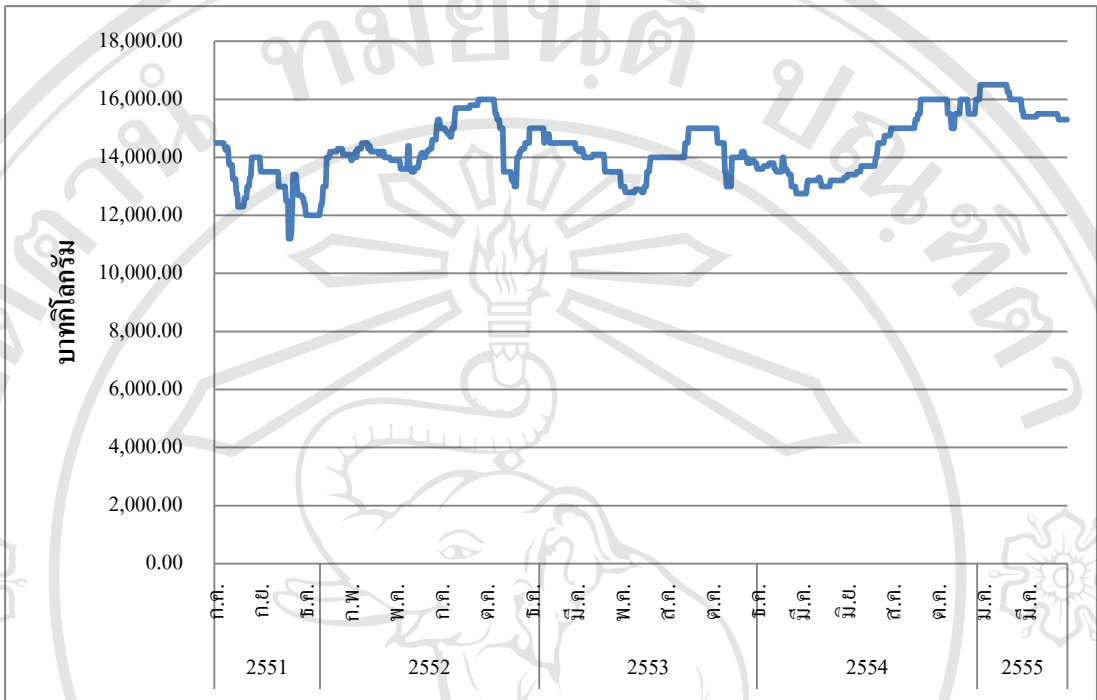
จากปัญหาราคาข้าวที่มีความไม่แน่นอนด้านราคาที่สูงมาก ซึ่งโดยปกติแล้วเกษตรกรหรือผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะไม่สามารถแบกรับความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาได้ เช่น หากราคาข้าวตกต่ำ เกษตรกรอาจจะประสบปัญหาขาดทุน ทำให้ไม่มีเงินเหลือพอใช้จ่ายในชีวิตประจำวันจนต้องกู้ยืม หากราคาตกต่ำมาก ๆ เกษตรกรบางรายอาจจะต้องขายที่ดินเพื่อใช้หนี้ ดังนั้นเมื่อราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ เกษตรกรมักจะร้องขอให้รัฐบาลช่วยเหลือ การลดความเสี่ยงจาก

ความผันผวนจึงเป็นเรื่องสำคัญ ทำให้มีแนวคิดในการสร้างเครื่องมือในการค้นหาราคาสินค้าเกษตรในอนาคต (Price Discovery) และเป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร จนนำไปสู่การจัดตั้งตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

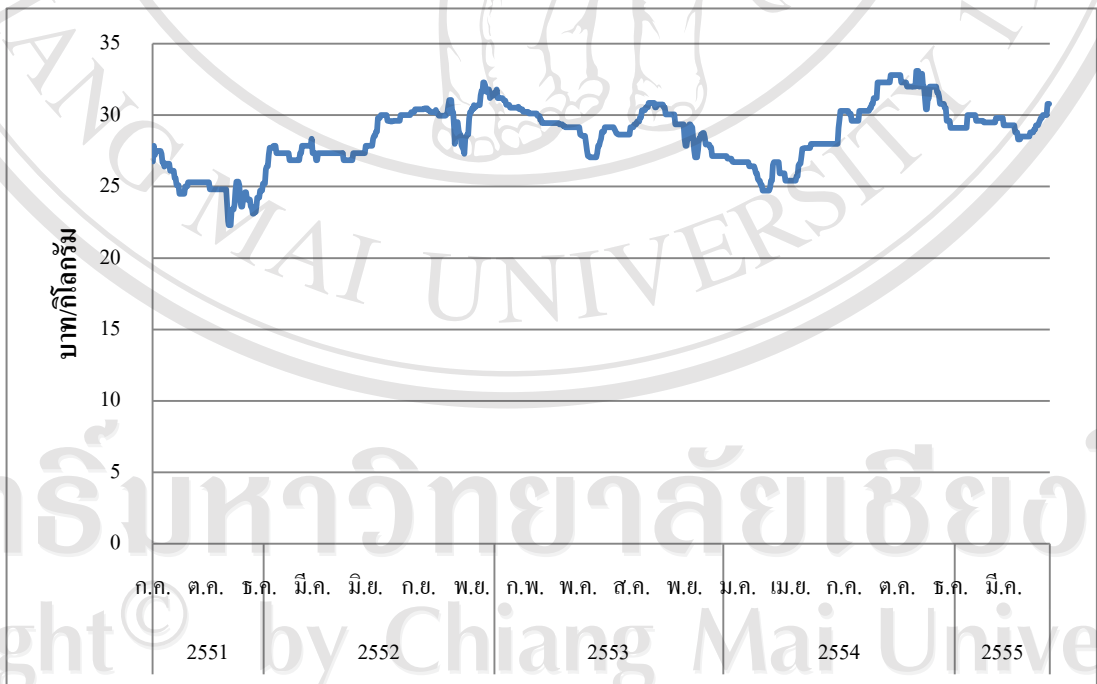
ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (The Agricultural Futures Exchange of Thailand - AFET) เป็นองค์กรที่ถูกจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า ปี 2542 และเป็นตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเพียงตลาดเดียว มีฐานะเป็นนิติบุคคลอิสระ โดยภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ทำหน้าที่ในการเป็นศูนย์กลางในการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าภายใต้กฎระเบียบที่ชัดเจน และสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ซื้อและผู้ขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย, 2554)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตและส่งออกข้าวหอมมะลิ ซึ่งถือเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพดีที่สุดแห่งหนึ่ง ข้าวหอมมะลิไทยมีมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดคู่ค้าสูงเป็นอันดับแรก ซึ่งในปี 2550 ถึงปี 2554 มีมูลค่าส่งออกคิดเป็นสัดส่วน 31.06 เปอร์เซ็นต์ ของมูลค่าการส่งออกข้าว และผลิตภัณฑ์จากข้าวของไทยทั้งหมด โดยในเดือนมกราคม 2555 การส่งออกข้าวเบื้องต้นมีประมาณ 0.387 ล้านตัน ทั้งนี้ปริมาณข้าวที่ส่งออกทั้งหมดแยกเป็นข้าวหอมมะลิเท่ากับ 0.084 ล้านตัน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.7 ของปริมาณและมูลค่าการส่งออกข้าวทั้งหมด โดยข้าวหอมมะลิ 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 2 มีปริมาณการส่งออกมาที่มากที่สุด และมีมูลค่าการส่งออกสูงสุดเมื่อเทียบกับข้าวหอมมะลิชนิดอื่นๆ (ศูนย์วิจัยธุรกิจและเศรษฐกิจอีสาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554)

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผันผวนของราคาข้าวหอมมะลิ 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 2 ในตลาดซื้อขายทันทีกับความผันผวนของราคาข้าวหอมมะลิ 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 2 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ซึ่งพิจารณาจากรูปที่ 1.5 และรูปที่ 1.6 พบว่า ราคาข้าวหอมมะลิทั้งในตลาดซื้อขายทันทีและในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้ามีความผันผวนมากทั้งสองตลาด โดยราคาข้าวในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าของประเทศไทย อาจมีความสัมพันธ์กับราคาข้าวในตลาดซื้อขายทันทีเนื่องจากราคาที่เกิดขึ้นจากการซื้อขายข้าวในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าของประเทศไทยสามารถเป็นตัวกำหนดราคาข้าวที่ทำการซื้อขายแบบส่งมอบทันทีในช่วงเวลาหนึ่งได้

รูปที่ 1.5 ราคาข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 ในตลาดซื้อขายทันที

รูปที่ 1.6 ราคาข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าของประเทศไทย

Kuoa, Hsub and Chiang (2008) ได้ทำการศึกษาราคาในตลาดซื้อขายล่วงหน้ากำหนดราคาในตลาดซื้อขายทันทีเนื่องมาจากการไหลเข้าของข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ที่นักลงทุนในตลาดซื้อขายล่วงหน้าได้รับ ซึ่งการได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่อยู่ตลอดเวลาทำให้การกำหนดราคาเพื่อซื้อขายในตลาดซื้อขายล่วงหน้ามีประสิทธิภาพและเป็นการลดความเสี่ยงในการลงทุน ทำให้ราคาในตลาดซื้อขายล่วงหน้ามีผลต่อราคาในตลาดซื้อขายทันที ด้วยเหตุนี้จึงได้ทำการศึกษางานวิจัยชิ้นนี้ขึ้นเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความผันผวนของราคาข้าวหอมมะลิ 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 2 ในตลาดซื้อขายทันทีกับความผันผวนของราคาข้าวหอมมะลิ 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 2 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าของประเทศไทยว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ด้วยวิธีการถดถอยแบบควอนไทล์ ซึ่งวิธีการถดถอยแบบควอนไทล์สามารถประมาณค่าความสัมพันธ์ระหว่างความผันผวนของราคาข้าวในตลาดซื้อขายทันที กับความผันผวนของราคาข้าวในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าของประเทศไทยที่แตกต่างกันได้ตามการแจกแจงของความผันผวนของราคาข้าวในตลาดซื้อขายทันที กล่าวคือ ที่ระดับความผันผวนของราคาข้าวในตลาดซื้อขายทันทีที่ต่ำๆ ก็จะได้ความสัมพันธ์ระหว่างความผันผวนของทั้งสองตลาดออกมาหนึ่งค่า ที่ระดับความผันผวนของราคาข้าวในตลาดซื้อขายทันทีที่สูงๆ ก็จะได้ความสัมพันธ์ระหว่างความผันผวนของทั้งสองตลาดอีกค่าหนึ่ง ซึ่งแตกต่างกับการประมาณค่าแบบวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) ที่จะได้ค่าความสัมพันธ์ของความผันผวนของทั้งสองตลาดเพียงค่าเดียวเท่านั้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผันผวนราคาข้าวในตลาดซื้อขายทันทีกับความผันผวนราคาข้าวในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าของประเทศไทย ด้วยวิธีการถดถอยแบบควอนไทล์

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของความผันผวนของราคาข้าวในตลาดซื้อขายทันทีและราคาข้าวในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าของประเทศไทย ในแต่ละระดับความผันผวนของราคาข้าวในตลาดซื้อขายทันที

2. เกษตรกร นักลงทุน ผู้ส่งออก และอุตสาหกรรมที่ใช้ข้าวเป็นวัตถุดิบในการผลิต สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการคาดการณ์แนวโน้มราคาข้าวในตลาดซื้อขายทันทีในอนาคตได้

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตการศึกษาในการศึกษาวิจัยนี้จะใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่มีลักษณะเป็นข้อมูลอนุกรมเวลา (Time-Series Data) คือ ราคาข้าวในตลาดซื้อขายทันทีที่ใช้ราคาข้าวหอมมะลิ 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 2 ของประเทศไทยโดยใช้ข้อมูลเป็นข้อมูลรายวัน ตั้งแต่วันที่ 14 กรกฎาคม 2551 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2555 ซึ่งเป็นข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับตลาดล่วงหน้าจะใช้ราคาปิดตลาดรายวันของราคาข้าวหอมมะลิ 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 2 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าของประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 14 กรกฎาคม 2551 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2555 เป็นข้อมูลจากตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (The Agricultural Futures Exchange of Thai - AFET)

1.5 นิยามศัพท์

ความผันผวน (Volatility) หมายถึง การแกว่งตัวของราคาหรือการเคลื่อนไหวของราคาในช่วงเวลาหนึ่งๆ เป็นการดูแนวโน้มขึ้นลงของราคาในช่วงเวลานั้นๆ

ตลาดซื้อขายล่วงหน้า (Futures Market) หมายถึง สถานที่ที่เป็นศูนย์รวมหรือศูนย์กลางการซื้อขายสินค้าที่มีผู้ซื้อและผู้ขายมาประมูลหรือต่อรองราคา โดยเปิดเผยและทำสัญญาซื้อขายเพื่อส่งมอบในอนาคตตามชนิด ปริมาณ คุณภาพ สถานที่ และเวลาส่งมอบสินค้าภายใต้กฎระเบียบที่แน่นอน โดยผ่านตัวแทนที่เป็นสมาชิกของตลาดในวันและเวลาดำหนดไว้เท่านั้น

ตลาดซื้อขายทันที (Spot Market) หมายถึง การส่งมอบสินค้าหรือการชำระราคาจะทำทันทีหลังจากผู้ซื้อหรือผู้ขายตกลงราคากันได้เป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่าย การชำระราคาอาจเป็นเงินสด หรือเช็ค หรือจ่ายด้วยบัตรเครดิต ก็ถือว่าเป็นการซื้อขายทันที

สัญญาล่วงหน้า หมายถึง สัญญาที่ผู้ขายตกลงส่งมอบสินค้าเกษตรตามชนิด คุณภาพ ปริมาณ ให้แก่ผู้ซื้อในวันข้างหน้า ณ สถานที่ที่กำหนด และผู้ซื้อตกลงชำระราคาให้แก่ผู้ขาย

ราคาปิดตลาด (Settlement Price) หมายถึง ราคาที่ตลาดล่วงหน้าใช้เป็นตัวแทนการซื้อขายประจำวัน ราคาที่เป็นตัวแทนนี้อาจหมายถึงราคาสุดท้ายหรือราคาปิดประจำวันก็ได้ แต่ถ้าวันใดราคาซื้อขายมีความผันผวนมาก ก็อาจเลือกใช้ราคาในช่วงไม่กี่นาทีสุดท้ายแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยตลาดหลักทรัพย์ล่วงหน้าจะใช้ราคาปิดตลาดนี้ในการบ่งชี้ถึงฐานะหรือสภาพของนักลงทุนแต่ละราย

ข้าวหอมมะลิ 100 เปอร์เซ็นต์ ชั้น 2 หมายถึง ข้าวหอมมะลิเป็นสายพันธุ์ข้าวที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทย จัดเป็นข้าวนาปี ปลูกได้เพียงปีละ 1 ครั้ง ลักษณะข้าวเปลือกเรียวยาว เมื่อสีเป็นข้าวสารจะได้ข้าวเมล็ดเรียวยาว ความยาวเฉลี่ยของข้าวเต็มเมล็ดที่ไม่มีส่วนใดหักต้องไม่ต่ำกว่า 7.0

มิลลิเมตร อัตราส่วนความยาวเฉลี่ยต่อความกว้างเฉลี่ยของข้าวเต็มเมล็ดที่ไม่มีส่วนใดหัก ต้องไม่ต่ำกว่า 3.2 : 1 ข้าวสีเป็นเงา แกร่ง มีท้องไข่น้อย มีกลิ่นหอมคล้ายใบเตย ข้าวดอกมะลิ 105 และ พันธุ์ กข.15 ความหอมของข้าวหอมมะลิ เกิดจากสารระเหยชื่อ 2-Acetyl-1-Pyroline ซึ่งเป็นสารที่ระเหยหายไปได้ มีปริมาณเอมิโลสไม่ต่ำกว่าร้อยละ 13.0 และไม่เกินร้อยละ 18.0 ที่ระดับความชื้นร้อยละ 14.0 มีค่าการสลายเมล็ดข้าวในด่าง ระดับ 6 - 7 ซึ่งในปี 2549 ข้าวหอมมะลิไทย 100 เปอร์เซนต์ ชั้น 2 มีปริมาณส่งออกมากที่สุด